

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A kutya a közbiztonság szolgálatában.

Történelmi tények alapján megállapítható, hogy az első rendőr, az első éjjeli őr, az első testőr és az első detektív a kutya volt. Nem csupán szeretetből vonzódtott már kezdetben az ember a kutyához, hanem inkább az önfentartási ösztön kényszerítette erre. Ha az ember magát fentartani és a nehézségekkel megküzdeni akart, ha az őt környező állatokat akaratának alávetni és azok támadásaival sikeresen védekezni próbálkozott, ehhez egy alkalmas, a megfelelő tulajdonságokkal rendelkező segédre volt szüksége.

És a kutya kínálkozott e célra legalkalmasabbnak. Finom szaglása, nagyszerű ballása és rendkívüli gyorsasága mind olyan kiváló tulajdonságok, melyeket az ember a legbasznosabban értékesített. Az ember a kutya segítségével tört előre; a kutya csakhamar nélkülözhetlen társává vált.

Egyiptomi emlékeken, melyek több mint háromezer évvel Krisztus előtt emeltettek, már különböző fajta kutyákat találunk. Homer megénekelte Odysseus kutyáját, a mely gazdáját akkor is felismerte, midőn busz éves távollét után Trojából visszaérkezett. Az ókorban több nemzet szentnek tartotta a kutyát és már a magyarok is az ország elfoglalása idején kutyákat alkalmaztak a nyájak őrzésénél. Hogy a kutyának milyen értéke volt már az ókorban, mutatja az a körülmény is, hogy a régi németeknél egy lónak bat, egy kutyának pedig tizenkét silling volt az ára.

Az ókorban a kutya a bódító hadjáratokban is rendkívül hasznos szolgálatot teljesített. Így a spanyolok az indiánusok ellen Mexikó megbódításánál és az angolok Jamaika elleni hadjárataikban a siker nagy részét kitünő hadi kutyáknak köszönhették.

Valamennyi háziállat között a kutya áll legközelebb az emberhez, mivel a legtöbb szellemi tulajdonságok fölött rendelkezik. Több évezred óta búséggel és önzetlenül szolgálja az embert.

A rendőrkutya, vagyis az olyan kutya, mely arra lesz kiképezve, hogy finom ballásával és szaglási tehetségével valamint gyorsaságával, a közbiztonságot teljesítő közeg segítségére legyen, hogy ez által tökéletesebben és sikeresebben végezhesse a közbiztonság fentartására irányuló feladatát: a huszadik század vívmánya.

A kutyának közbiztonsági célokra való kiképzésére és alkalmazására az első ösztönzést a jeles kriminalista dr. Hans Gross, a gráci egyetem birneves tanára szolgáltatta. még pedig az 1896. évben kiadott „Jahrbuch für die österreichische Gendarmerie” (Évkönyv az osztrák csendőrség számára) művében „Ein Gehilfe des Gendarmen” (A csendőrség egy segédje) czimű írott cikkében. Ebben a cikkben többek között a következőket mondja:

„A kutya mindenképp előtt búséges, mindenképp éber és mindig figyelmes kísérelője lenne a csendőrnek nevezetesen portyázásainál; egy olyan kísérelő, mely sokkal élesebb érzékekkel lévén felrubázva az embernél, ennél sokkal többet lát és megfigyel és így azt veszélyekre, embereknek a közelben való tartózkodására és különböző tárgyak feltalálására, valamint száz más olyan körülményre figyelmessé teheti, melyeket az ember rendesen észre sem vesz.”

Dr. Hans Gross különben a „Der Gendarm” czimű folyóirat múlt évi szeptember 14-iki számának „Der Polizeihund” (A rendőrkutya) czimű mellékletében ugyancsak „Ein Gehilfe für den Gendarm” czim alatt egy újabb közleményt tett közzé, melyet tanulságos volta miatt, az alábbiakban teljes egészében leközlünk.

Dr. Hans Gross eme cikkében a következőket írja:

„A ki a fölött gondolkozik, hogy miként lehetne csendőrségünket az állam és társadalom javára még basznosabbá fejleszteni, azt nem teheti oly irányban, hogy a csendőrségtől még az eddiginél is többet követeljen és azt újabb feladatokkal halmozza el; mert a csendőrnek most is elég a teendője. Az egyedül helyes út ez irányban csak az lehet, hogy a csendőr terbein még lehetőleg könnyítsünk. Ez esetben bizonyára nem fog kevesebbet tenni, hanem inkább többre törekedni; de mindenesetre elvégezi mindazt, a mi tőle telik. Ilyen könnyítés lenne, ha a csendőrnek egy kísérelő kutyát adnának segédletül, vagy egyelőre legalább megengednék, hogy ilyet magával vigyen.

Már évekkkel ezelőtt, mikor még a hadi kutyákat sem ismerték, rámutattam arra, hogy egy jól idomított kutya minő basznos szolgálatokat tehetne a szolgálateljesítő csendőrnek. Azóta a hadikutyákat is hebozták és bizonyára senki sem kételkedik benne, hogy azok igen jól beváltak. De a csendőr részére a kísérelő kutya sokkal alkalmasabb és inkább beoktatható volna, mivel a kutyának ilyen célra való alkalmazása sokkal jobban megfelel természetének és szolgálatteljesítő képességének.



Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kirendő.



Ha a csendőr kutyájáról beszélünk, sokan bizonyára azokra a vérebekre fogják gondolni, melyeket kétszáz évvel ezelőtt előbb Kuba szigeten, azután pedig Amerikában alkalmaztak a megszökött néger rabszolgák üldözésére és elfogására. Természetesen a csendőr kutyáját is lehetne arra használni, hogy őt egy gonosztevő nyomára vezetve, vagy vele annak egy ruhadarabját megszagoltatva, a gonosztevőt a kutyával üldöztessük; de a főczél a kutya alkalmazásával ez esetben egész más kell hogy legyen. Mindenekelőtt hűséges, mindenkor éber és figyelmes kísérelője legyen a csendőrnek szolgálatteljesítése alkalmával; egy kísérelő, a ki az embertől sokkal fejlettebb érzékekkel rendelkezven, a csendőrt könnyen figyelmeztetheti esetleges veszélyekre, emberek közelletére és sok más körülményre, mit a csendőr alig vehetné észre.

Ismeretes az az eset, midőn pár évvel ezelőtt kóbor cigányok Stájerországban egyik derék csendőrünket lesből megtámadva, kegyetlenül legyilkoltak. Mindenki el fogja ismerni, hogy ez a szomorú eset nem történet volt volna meg, ha a csendőr mellett egy kutya lett volna, mely őt bizonyára még idejében figyelmeztette volna a cigányok közelletére.

Hangsúlyozni kívánom, hogy az ilyen kutya mindenkiféleképpen két dologra lenne kioktatandó: nem szabad, éppen úgy, mint a hadi-kutyának, ugatnia, hanem csak morogni, hogy fölösleges zajt ne okozzon és feltétlenül ott kell maradnia és várakoznia, a hol azt a csendőr szükségének találja. Ha a csendőrnek pl. szolgálati teendője akad valamely magánházban, hatóságnál, vendéglőben stb., ilyen esetben g. akran illetlenség vagy esetleg hátrányos is volna, ha a csendőr négylabas kísérelőjevel állítana be. Ilyen esetekben a kutyának a ház előtt, vagy ott, a hol a csendőr kívánja, nyugodtan kell bevárnia, míg gazdája visszaérkezik vagy szólítja. Ha a kutya erre kellőleg idomítva van, alig képzelhető eset, hogy a kutya háborítaná a csendőrt szolgálatteljesítésében.

Egy másik fontos feladat, a mit a kutyának el kell sajátítania — a hadikutyák ezt könnyűszerrel megtanulják — az lenne, hogy a kutya minden körülmények között és bárhol, gazdája parancsára utba indítva, haza találjon, hogy a csendőr jelentését az őrsön átadja. A kutya e czélból nyakszija allandóan egy könnyű alumínium-bádogból készült dobozt hordana, melybe a csendőr jelentéseit elhelyezné, hogy aztán a kutya azzal, ura parancsára hazairamodjék. A kutya ilyen küldetésére a csendőrségi szolgálatban nagyon gyakori az alkalom. A csendőr pl. utközben egy bűncselekményről értesül, melynek nyomozása hosszabb időt vesz igénybe. Erről természetesen őrsére jelentést kell küldenie. Üldözőbe veszi gonosztevőket és segítségre van szüksége. A kutya egy-kettőre ott terem az erre vonatkozó jelentéssel az őrsön. Ugyancsak előfordulhat, hogy üldözött gonosztevők több irányban menekülnek. Ilyenkor is megbecsülhetetlen a gyors segítség. Nagyobb bűncselekmény esetén sürgősen kell értesítenie a bíróságot, vagy szerencsétlenség színhelyére kell segílyt hívnia, vagy végül magának a csendőrnek történt valami baja elbagyattott helyen. Mindezen esetekben a kutya megbecsülhetetlen szolgálatakat tehet a csendőrnek. És még nagyon sok hasonló esetet lehetne felsorolni.

Sokan talán azt az aggodalmat fogják felhozni, hogy az ilyen kutya sok veszélynek lesz kitéve az emberek részéről. Én az ilyen veszélyben nem hiszek, mert tu-

dom, hogy a nép nagy zöme milyen ragaszkodással viseltetik a csendőrség iránt és így a csendőr kutyáját, mely nyakába függesztett fehér dobozáról csakhamar általánossá, ismertté volna, nemhogy bántalmazná, de bathatós védelmében részesítené.

A már elsoroltakon kívül még számos esetet képzelhetünk, midőn a kutya nagy hasznára lehet a szolgálatteljesítő csendőrnek. Magam is tudok több esetet, midőn kutyák segítségével meggyilkoltak hullái fedezetttek fel. Csak nem regen tudatta velem az erfurti ügyész, hogy egy kutya segítségével egy leány hulláját találták meg, kit kedvese meggyilkolva, az erdőben rejtett el. Ez esetben, a hulla feltalálása nélkül semmit sem lehetett volna a tettes ellen bizonyítani. Hasonló esetek különben mindnyájunk előtt ismeretesek, valamint azon esetek is, midőn a kutya által véroymok alapján eszközöltetett sikeres üldözés, vagy a kutya lopott vadakat és más corpus delictiket kutatott fel, vagy midőn a kutya valamely épületben rejtőzködő tettes nyomára vezetett. Éppen úgy képzelhető, hogy a kutya segítségével, ha nyomra vezetjük, könnyen felkutatathatunk eltévedt gyermekeket vagy más gyámolatlan egyéneket. Azonban újból hangsúlyozom, a legfontosabb szolgálatok mégis a mit a kutya a csendőr oldalán teljesíteni hivatva van: a kutya ébersége által a csendőr személyes védelme, jelentések vitele az őrsre és emberek és tárgyak felkutatása.

A kutya beszerzésével és tartásával járó költségek, azt hiszem, nem okozhatnak különös nehézséget, miután csakis a szép és nemesebb fajú kutyák drágák, ez esetben pedig nem a kutya szépsége, hanem csupán annak tulajdonságai jöhetnek tekintetbe. Ha megfigyeljük a hadi-kutyákat, látni fogjuk, hogy külsőre nézve éppen a legundokabb és értékre nézve a legjelentéktelenebb állatok azok, melyeknek tehetsége és használhatósága legtöbbször elismerést nyer. A csendőr kutyájának természetesen nem is kell valami hatalmas nagytű állatnak lenni, miután annak ereje ez esetben alig számít. A kutya csak oly vagy legyen, hogy a csendőrt követni képes legyen.

Nekem volt egyszer egy ratler-kutyám, mely úgyszólván magától és minden oktatás nélkül mindazt megtudta tenni, a mit egy csendőrségi kutyától követelhetünk. A kutyának egy izben kicsinyei voltak, azonban veleszületett könnyelműsége folytán, mégis velem szaladt hivatalomba. Mikor aztán gondoltam, hogy kicsinyei már éhesek lesznek, elkezdtem úgy nyöszörögni, mint azt a kicsiny kutyakölykök szokták és azután kinyitottam az ajtót. Erre a kutya valószínűleg megemlékezve kötelességéről, azonnal egyenesen hazairamodott. Ettől kezdve bármikor alkalmazhattam arra, hogy üzenetet küldjek vele haza, a mit a nyakkötőjére erősítettem. Csak nyöszörögnöm kellett és az ajtót kinyitni, mire a kutya azonnal hazafutott. Ez aztán akkor is minden nehézség nélkül sikerült, ha máshonnan küldtem haza a kutyát.

Én tehát az ilyen kutyák idomítását nem tartom sem nebeznek, sem költségesnek. Csak a kutya különös tehetségeire és bizonyos körülmények között felmerülő esélyekre kell figyellemmel lennünk. Általában nőstényeket jobban ajánlhatok, mivel rendszerint ragaszkodóbbak, figyelmesebbek és könnyebben is idomíthatók; e mellett galans kalandok nem vonják el oly könnyen figyelmüket és nincsenek is annyira kitéve a többi kutyák támadásának. Persze a párzásai időben és ha

A legjobb órák,

legszolidabb órázerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JANOS

művésznél Szegeden.
javítások 5 évi jótállás mellett. Arjegyék ingyen!

kölykei vannak, az ilyen kutya teljesen hasznavehetetlen.

Ha arra gondolunk, hogy a kutya alkalmazásával kísérletezzünk, ez alig vezetne sikerre, ha a kísérletezés a felsőbb parancsnokságok utasításából kifolyólag történe, mivel a kutya idomításához az illető csendőr részéről mindenkifölött megfelelő hajlam, kedv és ügyeszeretet a legfőbb feltételek, ezen tulajdonságok fölött pedig száz csendőr közül alig egy rendelkezik. Arra pedig, hogy ezen tulajdonságok fölött rendelkezék, kényeszereszközök alkalmazása csak az ügy ártalmára lehetne. Legalkalmasabbnak vélem tehát, ha a kísérletezés ügyé maguktól a csendőröktől indulna ki, olyanformán, hogy az olyan csendőrök, kik a megfelelő hajlammal bírnak és tisztában vannak azzal, hogy a kutya neveléséhez és idomításához elég ügyesség és türelem fölött rendelkeznek, maguk kérnék előljáró parancsnokságukat a szükséges engedély megadására.

Hogy az ilyen engedélyt akadálytalanul megkapnák, az alig szenvedhet kétséget. Ha aztán a kísérlet megtörténne is, a mi kétségtelen, megfelelő sikerrel is járna, akkor utat tör magának a kutya csakhamar minden örsön és mielőbb rendes kísérője lesz a kutya minden csendőrnek, a közbiztonság és a szolgálatot teljesítő csendőr megbecsületlen javára.

Egy rejtelmes büneset felderítése.

Elbeszélés a csendőr életből.

Ira: *Anonymus.*

III.

(Vége.)

Mintha fényesebben süttött volna a nap, mintha az emberek arca kiderült volna Mikesváron, nagy fontoskodással adja tovább az egyik ember a másiknak a nagy hirt, hogy az öreg Ábrahám gyilkosát elítélték és a csaplárosék is elvették méltó büntetésüket. A község jobbmódu elemei pedig ünnepelni készülnek Lokodi őrmestert.

Mindenki tudja, hogy nem mindennapi dolog volt a fennforgó körülmények között a gyilkost leleplezni. Ezért a község érdemes jegyzőjének kezdeményezésére Lokodi őrmester megtiszteltetésül lakoma készül a jegyző lakásán. Nagy a sürgés-forgás; ünnepelőbe öltözött vendégek társalognak egymással a jegyzőék udvarán s itt az egyik dolmányos csendőrt, amott meg az örömtől sugárzó arcú Korondi örsvezetőt faggatja az asszony nép, hogy miként is sikerült nekik a dolog nyitására jönni. Mert mi is izgatbatta volna most a vendégeket inkább, mint a nyomozás részleteibe bepillantatni.

Bár a csendőrök biztos tudatában vannak annak, hogy az érdem egy része őket is illeti, mégis igyekeznek a dicsőséget maguktól elhárítani és emelni annak a sikerét, kit ma ünnepelni jöttek össze s kinek ügyessége hozhatta csak meg azt, hogy fáradozásainak gyümölcsét most ők is élvezhetik. Pócsi próbacsendőr csak úgy duzzad a büszkeségtől, mikor a község nagyra-

becsült plébánosa őt észreveszi és a körülményekre nézve faggatni kezdi.

Ha egy főnyereményt csinált volna, sem venné olyan nagyra, mint hogy ott lehetett, mikor a bűnösöket elfogták s ezt nem is késik kifejezni beszéd közben azzal, hogy csak most érzi igazán, hogy milyen érzés az, a mikor a csendőr sok tépelődés, fáradság és aggodalom után egy jó fogást csinál.

De éppen most jön az ünnepelt a családjával. Az őrmester kezénél fogva vezeti kis fiacskáját, a ki az ígérethez mérten kapott játékait, puskát, kardot, trombitát, oly büszkén viszi kezeiben, mintha egy nyert csata győztese lenne.

Meghatottság vesz erőt az érkezőkön és mindenki szíves készséggel fogadja őket és gratulál a sikerhez.

Megkezdődik a lakoma.

A vendégszerető házigazda nemsokára poharat emel és rövid, de sokat mondó beszédben méltatja Lokodi őrmester érdemeit azzal, hogy az ő leleményessége és fáradhatatlansága megnyugvást hozott a községre a tekintetben, hogy a közbiztonság feletti örködés igen jó kezekben van. Biztosítja őt a község szeretetéről s nem remél kevesebbet, mint azt, hogy rövidesen gratulálhatnak majd ahhoz is, hogy feljebbvalói is méltó kitüntetésben részesítik őt sikereiért.

Lokodi őrmester a szép beszéd hatása alatt teljesen elérzékenyülve állott fel, meghatottság közepette köszönte meg a megtiszteltetést, melyben részesítik s a jelenlevők nagy örömeire megígérte, hogy elmeséli, hogyan nyomozta ki a tetteseket.

Általános tetszés fogadta az őrmester e kijelentését, hiszen ez órában a jelenvoltaknak kedvesebb meglepetést nem szerezhetett volna.

Nem is sokáig kérlette Lokodi őrmester magát, hanem minden ozikornya nélkül beszédbe fogott:

A jó Isten el szokta venni az eszét az olyan embernek, a ki a törvényt megsérti. A jó Isten segedelme és az, hogy az a Tóhádi nem egészen égette fel a hidat maga után, juttatott a titok nyitjára.

Igaz, hogy sokat kinlódtam, sok álmatlan éjszakám volt, de a csendőrvér még sem vált vízzé. A helyszin megvizsgálásakor már tisztában voltam azzal, hogy a tettes nem erőszakkal hatolt be az öreg Ábrahámhoz, hanem azt az öreg engedte be magáboz. Ezt következtettem abból, hogy Ábrahám hálóköntösben volt, az összes ajtóknak belülről voltak a kulcsok, a gyertya égett, — egészen friss szivarhamu és pipadohány bulladék és hamu voltak az asztalon és asztal körül s hogy több a svéd gyufától elütő gyufaszál volt a hamutartóban és egy szivarvég, mely annak a jele, hogy a tettes és Ábrahám jó ideig békésen tárgyalhattak egymással. És mert a szekrény fiókjai ki voltak huzogatva, valami fontos oly dologról lehetett szó, melyet keresni kellett. Ezt nyilván maga Ábrahám kereshette csak, még pedig

Fekete könyv

eredeti bűnügyi és detektív-történetek gyűjteménye.

Ira dr. Guthi Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosi bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az éjszakai Budapest. — Sajtó alatt: V. Az urnongók világa. VI. Híres szálbárosok. VII. Tuzár külföldi s kersei. VIII. Gyanus existenciái. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern betyárok. — Minden kötet 200 oldal terjedelemmel. Ára kötetenként csak 2 kor. A teljes 10 kötetből álló sorozat 20 K. — Megrendelhető 2 koronás havi részletfizetésre is! — KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA könyvkiadóvatala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy képes könyv- és kép-árnyékek ingyen és bérrel.

bozsuszáru pipájával a szájában, mert az ebédlőszekrény bal oldalánál friss pipahamu nyomai voltak a padlón felfedezhetők.

Eddig Tóháti is így mondta el a történeteket. Az egész helyzet azt a benyomást tette rám, s ezt leginkább a halott Ábrahám kezében talált papírszeletke, mely jól felismerhetően váltóúrlap egy része volt, igazolta, hogy a tettesnek eredetileg más célja nem lehetett, mint csupán a váltót megkeríteni s csak, ha békésen megegyezni nem tudnának, a végső esetben erőszakhoz nyulni.

Az, hogy Ábrahám maga eresztette be éjjeli látogatóját, azt a gyanút ébresztette bennem, hogy az éjjeli látogató most nem először lehetett Ábrahámnál, hanem már más alkalommal is volt közös ügyletük és bizalmas viszonyban álltak egymással.

De hogy ki lehetett ez a bizalmas egyén, arról senki felvilágosítást adni nem tudott. Az öreg gazdaszöszny esztét vesztette s csak jajveszékelt, pedig ha, — a mint most már elbeszélni tudta az öreg öszeköttetéseit, — a felfedezésekor segítségemre lett volna, könnyen ment volna a dolgom.

A szobában felfedezett sárdarabkák, — mert az öreg Ábrahám előző nap úgyszólván szobájából alig volt künn s cipőjén sarat egyáltalán nem találtam, és mert márgás, palás sár itt messze vidéken nem található, — azt a gyanút ébresztette bennem, hogy csak oly egyén lehetett az éjjeli vendég, kit hivatása távoli vidékre is elszólit, vagy nem ide való. A közelben lakók közül két ily egyénre akadtam.

Az egyiket, mint hogy biztos forrásból tudom, hogy a tett idején a fővárosban időzött, nehogy a gyanu utólag is terhelje, nem említem.

A másik Tóháti volt, a ki azonban a tett ideje előtt két héttel távozott el munkások szerződtetése végett a gyárból, s nem is volt állítólag a közelmúltban sem itthon.

De nem hagyott békén a gyanu, mert ismeretes volt előttem, hogy Tóháti jó czimboraságban áll a csaplárossékkal, különösen pedig a csaplárosnéval, — s ezért biztosra vettem, hogy az utóbbival biztosan levélváltást folytat s így egy elfogott levél bő bizonyítékot adhat a kezembe.

Miután a papirkosárban talált néhány papírszelet, melyen a 18-án éjjeli 11 órai találkozás és az ennek valószínűleg a horitékjáról való bélyeg és az azon levő Zólyom postabélyeg jelzés is azon gyanumat táplálta, hogy Tóháti ludas a gyilkosságban s ezen papírszeletken levő tintairónnal való írás s hogy a munkásoknak nyilvántartását tartalmazó hárczának papírosa csak olyan embertől való lehet, a ki a gyárban ezen bárczákkal foglalkozik, továbbá mert Tóhátinak a gyárban titokban megszerzett írása ehhez az íráshoz nagyon hasonlított, kényszerítettek, hogy részint Tóháti alibijét igazoltassam a gyilkosság éjjelére nézve, részint, hogy a csaplároshoz írott leveleit elfogjam.

E feltevéseim közlése után volt szíves a vizsgálobíró ur felhatalmazást adni, hogy minden oly levelet, mely a csaplároshoz címére Zólyom vidékéről ilyenfajta írással érkezik, feltartóztathassak s mint gyanusát az ő jelenlétében felbonthassak.

Igy jutottam annak a levélnek birtokába, mely a csaplároshoz burkoltan figyelmezteti a bűnjel megsemmisítésére és elővigyázatra. Ámbátor ez is elég támpontot adott volna nekem a fellépésre, mégis, mert nem volt valószínű, hogy a váltóúrlapot kézhez keríthetem, mert azt a csaplároshoz esetleg már megsemmisítette s holmi kimagyarázásokkal a bajból kibújhatlak volna, az én zólyomi kollégámhoz fordultam, a ki tanuk kikérdezése útján kiderítette, hogy Tóháti a nélkül, hogy szállásadóját értesítette volna. április 18-án reggel elutazott Zólyomból és csak másnap este tért oda vissza. Megerősödött a feltevés, — annak dacára is, hogy az itteni vidéken egy tanut sem kaptam, a ki Tóhátinak ide érkezéséről tudott volna, — hogy neki a dologban részesnek kell lenni.

De Tóháti alig két hétre a gyilkosság után hirtelen itthon termett, a gyártól két heti szabadságot kért s ezt az időt semmi mással nem töltötte, mint hogy a csaplároshoz szerelmeskedett. Ugy szólván egész napokat nála töltött és semmi jelét nem lehetett tapasztalni annak, hogy maga a csapláros e miatt szót emelt volna.

Megkísértem, hogy közvetve a cseléd útján jussak valami titkukhoz, de ez semmit sem tudott a dologról. Nem volt más mit tennem, mint cselhez folyamodnom.

Tudtam azt még elődömtől, hogy a csaplároshoz szerettel szeretkezik vendégeivel, ha kilátása van reá, hogy ezen lepel alatt meglophatja őket, sőt szerelmét valósággal árulja is és különösen olyanokat lop meg, a kiről tudja, hogy házas ember létére nem igen fog dicsekedni vele, hogy pénzét a vele való szerelmeskedés közben lopták el. Több panasz is volt e miatt ellene, de mindég könnyen kilábalt belőle, mert az ura mindég iparkodott esetleg tanukkal is igazolni ártatlanságát.

Ezen gyengéjét igyekeztem kibaszni e közveszélyes szövetkezetnek, s így történt, hogy az én derék Pintér barátomat, ki mint volt csendőr úgy az elődömnek, de már nekem is sok dologban segítségemre volt, a kérdéses este a korcsmába küldöttem, s hogy fel ne ismerjék oly könnyen a vele egy községbeliek se, alszakállt ragasztattam fel vele. Ismeretes már, hogy alig keveredett Pintér a mulatságba, a tárczáját a csaplároshoz ellopta, majd — a mint megbeszélésünk szerint pénzét követelve éktelen lármát csapott — a hitványok reá is támadtak s csak az odarendelt járőr közbelépése mentette meg. A járőrnek a korcsmába lépését, a korcsmától távolabb elfoglalt figyelő állásomból meglátva, kisvártatva magam is a korcsmában termettem, s a nyomban megtartott házkutatás alkalmával megtaláltuk a levélben jelzett ládikában elrejtve a váltót, mely kiegészítő része volt az áldozat kezében talált szeletkének.



Frigyes főherczeg ollép a csapat előtt.



Tuzelés.

Képek Tátralomniczról.

A váltó 2500 koronáról szól és lejárt április hó 24-én. Ez olyan nyomasztó teherként nehezedett a különben nagy lábon élő csaplárosra és családjára, mert több pénzintézetben is volt mintegy 8000 koronányi tartozása, hogy annak már kamatait sem volt képes fizetni, pedig a mint kiderült, Tóháti is minden jövedelmét a csaplárosok kisegítésére fordította a szép csaplárosné kedvéért.

Miután az Ábrahám kezében levő váltónak, rendezetlenül hagyása — s ezt is egy akutatás nyomán talált Ábrahámotól származó levél bizonyította — váltópert vont volna maga után, a csaplároséknak biztos kilátásuk volt arra, hogy ha Ábrahám a váltóösszeg teljes kiegyenlítéséhez ragaszkodik s perel, akkor a többi hitelezők is talpra állnak, s ők csödbe jutva az egyedül jövedelmező csárdától végképp elesnek.

Több mint bizonyos, hogy a csaplárosné befolyása alatt batározta el magát Tóháti a váltó megszerzésére bármi áron, s hogy erről maga a csapláros is tudott. De azért mind a kettő csak mint bűnpártoló és örgazda volt elítélhető, azért, mert tagadásuk ellenében nem volt bizonyíték beszerezhető arra, hogy a gyilkosságra Tóhátit felbujtották. Ugyan Tóháti beösmerte, hogy a csaplárosék hitelügyeinek lebonyolításában ismételtelen közbenjárt Ábrahámnál, s oda mint bizalmas ismerős járt be, azonban a dologból csak annyit bárított a csaplárosokra, hogy utólag közölte velük tettét, s azok igyekeztek alibijét igazolni, hogy a tettel terhelhető ne legyen.

Tóháti egyébként úgy adta elő az esetet, hogy egy munkás-hárczalapon értesítette Ábrahámot, hogy Zólyomban van dolga, de a csaplárosék váltójának rendezése végett okvetlen bazajón, de mivel rossz vonatcsatlakozása van, csak április hó 18-án este 11 óra tájt keresheti fel, mert már másnap Zólyomban kell lennie. A győrei vasuti állomásnál, tehát a végállomás előtti 2-ik állomásnál este kilencz órakor leszállt és kerülő úton jött Mikesvárra, miközben a csaplárosnéval titokban megfordult. Maga Ábrahám nyitott neki ajtót. Miután betértek, az öreg Ábrahámnál egy ideig elbeszélgettek, majd mikor a leszámolásra került volna a sor, mit Ábrahám nagyon sürgetett, a mint Ábrahám a szekrényből előkeresett váltóval a kezében feléje visszafordult, a váltót kezéből kirántotta és az asztalról felkapott ollóval kétszer mellbe szurta, oly hirtelen, hogy annak ideje sem volt védekezni, hanem szótlanul arcra bukott, s úgy szólna egyet sem mozdult többé. Erre a váltót összehagygyúrva szobrára dugta, az ollót pedig az áldozat hátába dőlve, a mint jött, zajtalanul ellillant.

Menekülése közben a csárdába beszélt, ott a történetet közölte és minden óvakodás nélkül a váltót az állószekrényben levő kis faládikába dugta azalatt, míg a csaplárosné őt egy kis papramorgóval megkínálandó, az ivóba ment, de ezt elfeledte vele közölni, csupán annyit mondott neki, hogy Ábrahámmal végzett.

A reggel három órakor induló vonattal a győrei álló-

máson a nélkül, hogy ismerőssel találkozott volna, felszállt és aznap este kilencz órakor Zólyomba ért. De mert eszébe jutott az eldugott váltó, nem tobetett mást, minthogy a csaplárosné levélben felkérte, hogy azt semmisítse meg, de a mint említettem e levél nem jutott rendeltetési helyére. Arról persze fogalma sem volt, hogy a váltószelvény az áldozat kezében maradt.

Tóháti a tegnapi napon megtartott főtárgyaláson védekezésére azt hozta fel, hogy ő nem előre fontolta meg a szándékát, hanem a vitalkozás hevében és Ábrahám ellenkezése közepette batározta csak el, hogy őt megölje, s így esett meg aztán az, hogy a jól megérdemelt akasztófa helyett 15 évi fegyházzal sújtotta őt az esküdttörvényszék. Az Istenadta, mintha ezerencsesen járt volna, szó nélkül belenyugodott az ítéletbe.

A csapláros és csaplárosné is, csak hogy nem egy helyen, őt-öt esztendőre ingyen kenyeret kaptak, s helyettük röviden új csapláros fogja szolgálni a kenderfonógyár mulatni vágyó munkásait, de annak is majd a körmére nézek . . .

Miután örmesterünk a szót abbahagyta, az egyik jelen volt, mert a többiek az elbeszélés hatása alatt szóhoz sem jutottak, azt kérdezte az örmestertől, hogy mi szerepe jutott tulajdonképpen a kót sárdarabkáknak, miért tartotta azokat oly fontosnak, hogy mint talizmánt őrizte?

— Nagyon egyszerű a felelet — válaszolt Lokodí — igaz, hogy elfeledtem erre részletesen kitérni, de megmagyarázom.

— A mint tudjuk a gyilkosság napján és előtte való napon e vidéken eső nem volt. Ábrahámnak a cipőit a gazdasszonya még aznap este kitakarította és a hálószobába az ágy alá rakta, tehát a sárdarabkák, mert azt sem lehetett igazolni, hogy aznap ott másvalaki járt volna, pedig a szoba rendesen takarítva volt, csakis a gyilkostól származhattak. Ugyanis, s ezt megint az én zólyomi kollégám nyomozta ki, Zólyom vidékén két-három napig a gyilkosság ideje előtt tartós esőzés volt, s ott a márgás, palás talaj, mely a vasuti állomás felé vezető utat borítja, igen felázott, ez tehát Tóháti csizmáira ragadt. Midőn pedig a győrei állomáson leszállott, nem a rendes úton jött, hanem a mezsei úton és réteken keresztül, hol a föld még nem volt a közelebbi esőzés után annyira megszikkadva, hogy a talaj a csizmához ne tapadt volna, s így esett meg, hogy újabb réteg rakódott a csizmasarkak körül a már megszáradt márgás rétegre, és ezen újabb réteggel együtt két darabka valószínűleg akkor, mikor beszélgetés közben csizmáját egymáshoz, vagy a butorhoz ütötte, leesett a csizmasarokról.

— Tóháti beösmerte azt is, hogy az Ábrahám szobájában talált kurta szivart ő szivta el, s a gyufaszálak, melyeket még Zólyomban vett, tőle származnak. A vizsgálóbíró ur tudná csak megmutatni, hogy mennyire azonos az általam őrzött sárdarabkák vegyülete a zólyomi kollégám által küldött ilyen palás-márgás sárral.



Pihenő. (A csapat élén a kis Albrecht főherceg.)

Az 5-ik hadtest szki-csapatának gyakorlatai Tátralomniczon és környékén.

— Ez azonban csupán arra volt jó, hogy ha más irányban adatokat nem sikerült volna szerezni, vele Tóbátit sarokba szoríthassam.

— Sok álmatlan éjszakát szenvedtem át — fejezte be szavait az őrmester — míg valahára elértem azt, hogy az ügyész előtt orrom előtt elkövetett nagy hűntetését kézrekeríthettem, de fáradozásomat annál nagyobb siker koronázta.

Vége-hossza nem volt az ezek után következő eljenzésnek, a melyből bőven kijutott a jelenlévő Korondi őrsvezetőnek, Pócsi próbacsendőrnek és Pintérnek is.

Sokáig élt a jelenvoltak emlékében a Lokodinak ügyességét dicsőítő lakoma, s nem egy későbbi eset igazolta azt, hogy a környék lakosságának osztatlan tisztületét és bizalmát, melyre annyira büszke is volt, meg is érdemelte.

IV.

Rövid pár hónap múlva egy pár sor jelent meg a hivatalos lapban, mely nem kevesebbről adott számot, roint hogy Ő Felsége a király Lokodi Lajos, ekkor már járásőrmestert hosszas és kitűnő szolgálatai legfelsőbb elismeréséül a korona ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

KÉPEINKHEZ.

Szki gyakorlatok Tátralomniczon.

A havas és jeges területeken tudvalevőleg nagyon nehéz, kényelmetlen és nem ritkán veszélyes is a csapatok közlekedése. Háborus időben az ilyen területeken való átbátolás különösen veszélyessé válhatik az illető csapatokra nézve. Az utóbbi években a szki használatával igyekeznek ennek a veszélynek elejét venni és télen rendszerint külön szki gyakorlatokat tartanak a havas területeken. Ilyen gyakorlatokat mutatnak be mostani képeink.

KÖNYVISMERTETÉS.

A bűnös Budapest. Miként arról már megemlékezünk két érdekes könyv került ki a sajtó alól a közelmúlt napokban. *A bűnös Budapest* a czime az egyiknek, *Nyomorultak, gazemberek* a másiknak. Az írók: *Tábori Kornél* és *Székely Vladimir* rendőrfogalmazó, suly helyeztek arra, hogy azt a különös társadalmat, a bűnösök világát, a melyről könyvükben szó esik, a maga sivár, megrázóan meztelen, igaz színében tárják az olvasó elé. Senki jobban, mint a rendőri riporter és a rendőr, nem ismerheti ezt a világot a így nincs is bivatottabb tollu író, a ki közvetlenebbül ismertethetné meg azt mindazokkal, a kiket közelebbről érdekel a mocsár, a fertő, a salak, a bűn. A két kötet élvezeti olvasóját abba a különös világba, a melyhen a társadalomból kitaszítottak élnek. Különös és fölötte tarka, változatos az a nyüzsgés, a mely szemünk elé tárul s az írók dicséretére mondjuk, hogy nem a kriminál-pszichologia fontoskodó, nagyképű fejtegetéseivel táplálják olvasóikat, hanem mozgóképyszerűleg vonultatják el előttünk a bűnösök

érdekesebb típusait. Minden fajtája a bűnnek külön fejezetet kapott. Egymásután ismerkedünk meg érdekes alakjainkkal, a kik hol koldulás, művészet, hipnotizmus, spirítizmus, bűnös szerelem, majd a kártyaasztal mellett ütik fel fejüket. Mindmegannyi bü fotográfia alakjában kerül elénk. A kötetek fő-fő haszna az is, hogy a mig rendkívül érdekfeszítő olvasmányt nyújtanak, egyanakkor megjelölik a módját annak is, miként védekezzék a nagyközönség a mindenféle formában megnyilvánuló gázságok ellen. Éppen azért mindenkit közelről érdekelnek ezek a könyvek s így bizonyára lesz is vásárló közönségük. Az íróknak pedig ennél őszintébb kritika, vagy moodjuk: bizelgőbb elismerés nem is kell.

HIREK.

Lopás egy vonaton. Január 30-án a Karánsebesen megtartott országos vásárról mintegy 300 főnyi utas igyekezett bazafelé s az ujkaránsebesi őrháznál, az onnan esteli 6 óra 7 perczkor induló személyvonatra várakozott. A vonat beérkezte után az utasok megröbánták a vonatot s a többek között még a vonatvezető kocsijába is be akartak szállani s mig a vonatvezető, ezt megakadályozandó, a kocsijából, hogy azt az utasok elől elzárhassa, kiszállott, adlig az ellenkező oldalon két, eddig ismeretlen egyén a vonatvezető kocsijába behatolt és onnan 6 drb Körpa, Teregova és Topleczre szóló közönséges levelet és újságot tartalmazó postazsákot, egy rakasz élesztőt, egy podgyászoként feladott kosarat, egy szolgálati táskát, egy mentő szekrényt, 25 méter hosszú vasuti kötelet és egy kézi táskát ellopott és a mezőkön át elmenekült. Az eseményről a körpai állomásfőnök, annak daczára, hogy a lopás elkövetése után 10 perczcel már hivatalosan tudomással birt, az ott helyben levő csendőrőrsöt csak másnap délután négy óra körül, tehát csaknem 24 órai késedelemmel értesítette. A körpai őrs a nyomozást azonnal bevezette s a tolvajokra nézve valószínűleg értéktelennek bizonyult ellopott összes tárgyakat meg is találta, a tetteseket azonban idáig a legszorgosabb nyomozás daczára sem tudta kideríteni, a mi főleg abban leli magyarázatát, hogy a lopást követő napon beállott nagy havazás a későn értesített csendőrség elől a menekülőknak a mezőn fekvő bóban hagyott nyomait eltakarta és ezzel a menekülés irányát is ismeretlenné tette.

Husz Ábrahám kivégzése. A máramarosmegyei Petrova batarában 1906. év december havában a Zauberer Jeremiás csendőrőrmesteren és a vele volt postakocison elkövetett rablógyilkosság tettesei közül a máramaroszigeti kir. törvényszék esküdtbírósa, a mult év február havában megtartott végtárgyalás alkalmával, a többek között Husz Ábrahám petrovai lakost, mint felhajtót és Mihálka János szintén petrovai lakost, mint tettest, kötélt általi halálra ítélte. Mihálka János a királytól kegyelmet kapott és büntetése életfogytig tartó fegyűzbűntetésre változtatott, Husz Ábrahám kegyelmi kérvényét azonban Ő Felsége elutasította, a minek következtében Husz február 10-én reggeli hét órakor a máramaroszigeti kir. ügyészség udvarán, Bali Mihály bóhér által kivégeztetett.



Képek Tátralomniczról. — Az 5-ik hadtest szki-csapatának gyakorlatai.

KÜLÖNFÉLÉK.

A lóhús. A lóhús az ókorban, de a középkorban is a legtöbb pogány nép táplálkozásában szerepet játszott és csak a kereszténység terjedésével tértek el tőle. A keresztény papok ugyanis a pogány istenek áldozati szertartásával együttjáró lóhús-fogyasztás ellen minden eszközzel küzdöttek. Így III. Gergely pápa a lóhúst és minden fogyasztóját is tisztátalannak nyilvánította. Részen ilyen befolyásra lehet visszavezetni azt az idegenkedést, amely a lóhússal szemben Európában a legújabb időkig megnyilvánult. Ázsiában a lóhús a legkedveltebb élelmiszerek közé tartozik, sőt Kinában külön lófajtát tenyésztettek és hizlalnak erre a célra. Európában a dánok kezdtek el újra a lóhús fogyasztását mintegy száz év előtt (Kopenhága ostroma alkalmával 1807-ben) és azóta lassan bár, de elterjedt az egész kontinensen. Elterjedése körül különösen az állatvédő egyesületek buzgólkodnak, mert remélik, hogy így a lovakat nem használják ki a végletekig, hanem megrokkolásuk után följavítva, hizlalva küldik a lóvágóhidra. A lóhús jól elkészítve éppen olyan izletes, mint bármely más állat húsa. Édeskés ízű eczettel való elkészítése teljesen megszünteti. Különös ismertető jele: sárgás-barna zsírja, mely már barmincz foknál megolvad, míg a marhafaggyu csak negyvenhárom foknál, a disznózsír pedig negyven foknál olvad. A levegőn állva a ló húsa sötétebb színt kap, főzéskor a levegőben, búsleében sárga zsírcsöppök jelennek meg, kisebb darabban, kolbászban vegyi vizsgálatot lehet megállapítani a lóhúst. Tápláló értéke azonban semmivel sem áll a marhabúsnál mögött. Budapesten 1905-ben létesítették a sertésközvágóhid telepén az első lóvágóhidat, amelynek

forgalma ezóta alig remélt módon föllandult. Ma már a székesfőváros tizennégy batósági mészárszékében árusítják a lóhúst és a lóhús-készítményeket. Ez idő szerint évenként átlag négyezer lovat vágnak le Budapesten. A lóhús kilója 80 fillérbe kerül; a lovakért különként az ár-hullámozás szerint 38—40 fillért fizet a székesfőváros.

Az emberi agyvelő. Biscof müncheni tanár vizsgálatai szerint a nő agyveleje teljes 143 grammal, vagyis 10·5 százalékkal könnyebb, mint a férfié. A férfi agyvelő átlagos súlya 1362 gram. Biscoff mintegy ezer embert vizsgált meg ilyen tekintetben és azt találta, hogy a férfi agyvelejénél csak a cethalé és az elefánté súlyosabb. A legnagyobb szarvasmarha agyveleje is csak alig harmada az átlagos férfi-agyvelő súlyának.

Reggelizés az ágyban. Egy angol orvos szerint nagyon rosszul cselekszik, a ki reggelijét az ágyban költi el. Mert nem tekintve, hogy így megszokja a lustaságot és a cselédnek fölösleges munkát okoz, az egészségét is kockára teszi. Az emésztés ugyanis néhány percczel a táplálék vétele után megkezdődik és az emésztés szerveinek vérre van szükségük. Éppen akkor, amikor az emésztés már javában folyik, kel föl az illető, hogy megfürödjék, vagy megmosakodjék. A bőr dörzsölése közben a gyomornak szükséges vért elvonjuk, az emésztést tehát erőszakosan félbeszakítjuk, a mi fejfájást és gyomorfájást okoz. Mindegy, hogy tartalmasabb reggelit ettünk-e, vagy csak egy csésze kávé, az eredmény egyformán káros.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

«Fanstulus». 1. Hivatalos címre: M. kir. posta és távirde igazgatóság, magán személyek «Nagytekintetű m. kir. posta és távirde igazgatóság»-nak címmezik. 2. Az úrsirodát, az illetékszabályzat 56. §. 1. pontjában megállapított átalányból, akkor is az óra tartozik takarítani, ha az őrsparancsnok nő.

X. Y. A megszokott szolgálati évek az igényjogosultság megállapításánál beszámíttatnak.

A. S. csendőr. 1. Ha nagyatyját Albertnek hívták, szerezzé be annak keresztlevelét és hitelt érdemlően igazolja be azt, hogy őn annak az Albertnek egyenes lezármazottja, akkor a belügy-minister a névhelyesbítést elrendeli. Ha azonban a nagyatya keresztlevelét beszerezni nem tudja és annak nevéhez ragaszkodik, akkor minden további fejtörés nélkül kérje nevének Albertre való átválttatását. 2. Az ország közbiztonságának megővésére és fenntartására, az 1881. évi III. t. cz. értelmében nálunk első sorban a m. kir. csendőrség van bivatva, a csak ha a mozgavart rend helyreállítására a csendőrség számorejénél fogva elégtelenség bizonyulna, vétetik a legközelebb levő katonai vagy honvédség mint karhatalom a csendőrség támogatására igénybe. 3. Ha a gyilkosság ludihajón — még a tengerek a parti állam hatósága alatti részeiben is, sőt még a kikötőkben is — követtetett el, a büntető joghatóságot nálunk béke idején a pólai tengerészeti bíróság, háboru idején pedig a hajóraj-hadbíróságok gyakorolják. Ha a gyilkosság kereskedelmi hajón, mikor az nyílt tengeren uszik, követtetik el, a törvényesen belajetromozott magyar tengeri hajón a büntető hatóságot a hajó kapitánya, vagy annak helyettese, mint a magyar állam közege, a magyar állam nevében és az ettől nyert hatalomnál fogva gyakorolja. A mint azonban a hajó valamely idegen állam tengerpartját megközelíti, illetve valamely kikötőben kiköt, a hajó azonnal az illető külföldi állam területévé válik s annak törvényei alá jut. De ha külföldön ki nem köt, akkor a gyilkosság fölött itthon a hajó anyakikötője (melyből vele a hajózás üzetik) szerint illetékes (Trieste, Triest stb.) törvényszék illetékes.

L. cz. őrsvezető. A mely nő szerelmét pénzért adja, gyermek-tartásra igényt joggal nem emelhet. De az alkut, a megfizetést a férfinak kell bizonyítania. Ha bebizonyítja (iratokkal vagy tanúkkal vagy esküjével), akkor a selperes nő perverzteséé válik; de ha nem bizonyíthatja, akkor gyermektartásra ítélik.

Öreg zsandár. 1. Az őn értékesítése a helyes s a bírói gyakorlatnak is megfelelő. 2. A casino egy — rendszerint a belügyminister által jóváhagyott alapszabályokkal bíró — oly helyiség, a melybe csak a tagoknak, vagy a tagok által bevezetett vendégeknek van belépési joguk, oda tehát csendőrnek szolgálati ténykedés céljából hatósági felhívás nélkül, még akkor sincs joga belépni, ha ott házárd kártyajáték folyik.

A. M. 1. Hat havi próbaszolgálatra bármely állományépítészeti hivatalhoz elnehet. 2. Az állami gazdasági felsőnépiskolák II. osztálya csak a polgári iskola II. osztályával egyenlő.

H. J. őrmester. 1. Az általános szolgálati határozványok XVII. fejezet 5. pontja értelmében csak az őrsállományon megjelölt katonai állományú tetteges tiszteknek tartozik az őrsparancsnok jelentkezni. 2. Olvassa el a szolgálati szabályzat I. részének 1. mellékletét. 3. Az altisztet csapat részéről a fővetés nem illeti meg, tehát annak csak a csapatot vezető altiszt tiszteleg.

Várhegy. A szervezeti utasítás 43. §-ában vannak megírva, olvassa el és tisztában lesz a kérdéselt dologgal.

G. J. csendőr. Magyarországon a következő helyeken vannak állami földművelési iskolák: u. m. Kesztenőt, Rimaszombat, Ada, Csákvára, Szentlőrinc (Béniogy m.) Nagyszentmiklós, Algyógy, Pápa,

Lugos, Jászberény, Flódmezővásárhely, Karczag, Komárom, Breznóbánya, Békéscsaba, Szilágysomlyó és Csikazeredán. A továbbiakat ezen iskolák bármelyikétől pontosan megtudhatja.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.



Belfejtvény

Jön az $\frac{az}{t}$

Számtalány.

Az anya hatszor oly idős, mint a fia. Huszonnégy év múlva a fiú feloidós lesz, mint az anya. Hány évesek most?

Megfejtési határidő: 1908 február 24.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 5. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Belfejtvény: «Lelő körök». — Számtalány: «hul» Kockatalány:

7	1	7
1		1
7	1	7

Helyesen megfejtették: Makay Ferencz őrv. Facset, Helfert István csendőr Ruszt, Balla Lipót csendőr Krasznokvajla, sáros-pataki őrs, Petrovics S. cz. őrsvezető Tápiószelce, pankotai őrs, Marginean Jánosné jőrm. neje Nagykáta, Major M. őrm. és Balogh Vilmos őrsvezető Berce, hajdusármasoni őrs, Oláh S. őrv. Arubrus I. csendőr Plugova, Bolóni csendőr Csanytelek, Kovács A. őrm. és Kujcsu J. cz. őrv. Kásonaltiz, Mostar J. őrv. és Welcz J. csendőr Szalánta, Pataki A. jőrmné Liptószmiklós, Vaszary őrv. Mór, Barnabás és Farkas csendőrök hollódi őrs, románorszagi őrs, Sulán őrm. Osgyán, Fazakas P. és Dombi J. őrm. Bácsalmás, pancsovai őrs, Bendor Za. cz. őrv. és Vidos Gy. csendőr Bulgótarján, Grossli Gy. cz. őrv. Budapest, Pásztor őrm. és neje Diósgyőr, Biró I. őrv., Váradi J. csendőr Abád szalók, Kiss Győző csendőr Tiszánfalu, Réti J. őrm. és Molnár J. csendőr Czerepija, nagyrnygyeri őrs, Lázár K. őrm. és Juhász M. őrv. Czoglód, Jaksa I. cz. őrv. Ibrányi őrs, szepesszombati őrs, Tallóay Sándor őrm. Ulma kőbányászati őrs.

A kioszolt Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjeggyel Makay Ferencz őrsvezetőnek Facsetre elküldöztük.



NICK CARTER
AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Az addig megjelent legérdekesebb detektívregények, melyek Nick Carter a legszenzációsabb amerikai detektívnek áltól kalandjait tartalmazzák. Ezen legérdekesebb bűneseteket és azoknak részletes nyomozásait Nick Carter maga beszéli el. — Ára 15 krajczár. Kapható mindenütt és a kiadóban **STOKOVSKY és MIKOLÁSY** Budapest, Király-u. 19.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvény.

Csendőr megsértése miatti eljárás illetékessége.

Bírósági megbízásból nyomozó csendőr megsértése miatti eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

(Minisztertanács 1907. decz. 6. 49.317/907. I. M. sz. a.)

A m. kir. miniszterium a következőleg határozott: Ebben az ügyben az eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

Indokok: A ruszkabányai csendőrőrs a karánsebesi kir. járásbírósnágnál tett feljelentésében azt panasolta, hogy Sz. M. vajslovai lakos a B. I. és Sz. J. csendőrökből állott járőrt egy lopási eset alkalmával káromló durva kifejezésekkel szidalmazta.

Ezt a feljelentést a kir. járásbírótság 1906. deczember hó 13-án B. 1305. szám alatt kelt végzésével a Kbtk. 46. §-ában foglalt hatóságértés elbírálása végett az 1897:XXXIV. tez. 19. §-ának 2. pontja alapján a karánsebesi járás főszolgabírájához tette át. A főszolgabíró megtartott tárgyalás után 1907. évi január hó 18. napján 1906. sz. alatt kelt ítéletével Sz. M.-t Krassó-Szörény vármegye 257/900. sz. szabályrendeletének 2 §-a alá eső kihágás miatt 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

Ezt az ítéletet Krassó-Szörény vármegye alispánja 1907. évi június hó 22-én 3594. szám alatt kelt ítéletével feloldotta és arra való tekintettel, hogy jelen esetben az 1879:XL. tez. 46. §-ába ütköző és állami hatósági közeggel szemben szóbeli sértéssel elkövetett kihágásról van szó, az ügyet a karánsebesi kir. járásbíróshoz áttenni rendelte. Indoklásában kifejtette, hogy miután a sértett csendőrök a büncselekmény elkövetésekor egy lopási esetben nyomoztak és így ekként nem a közigazgatási hatóság felhívására jirtak el, ők közigazgatási közegeknek nem tekinthetők.

A Btk. 164. §-a azonban kimondja, hogy közigazgatási hatóság elnevezése alatt, a bíróságok kivételével minden állami, törvényhatósági és községi hatóság értendő, miért is a bírósági közegek kivételével, a többi hatóságok közegei közigazgatási közegeknek tekintendők.

A hatósági közeg ezen jellegére mi befolyással sincsen az, hogy eljárására egyes esetekben a felhívást a bíróságtól kapja.

A csendőr tehát már ez alapon közigazgatási hatósági közeg, de ezen jellege nyilvánvaló az 1881:III. tez. 1. §-ának ama intézkedéséből, mely szerint a m. kir. csendőrökre a közbiztonsági szolgálat ellátása bízott.

A közbiztonsági szolgálat keretébe az elkövetett büncselekmények felderítése körüli nyomozás is tartozik és így a csendőrrjárőr akkor, a midőn nyomozást teljesít, közigazgatási eljárást végez.

Mint hogy pedig az 1897:XXXIV. tez. 19. §-ának 2. pontja szerint az 1879:XL. tez. 46. §-ában meghatározott kihágások, ha azok közigazgatási hatóság, hivatalnok vagy közeg ellen voltak elkövetve, a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartoznak, ennél fogva ezen ügyben az eljárást a közigazgatási hatóság hatáskörébe kellett utalni.

Szakaszáthelyezés.

A zsombolyai szakasz folyó hó 1-ével, mint nagybecskereki 2-dik szakasz. Nagybecskerekre helyeztetett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyeztettek:

1908 február hó 1-ével:

Hanza Gyula, II. számú csendőrkerületbeli főbadnagy, karánsebesi szakaszparancsnok, hasonló minőségben az V. számú csendőrkerületbe: Pozsonyba.

Fonyó Jenő, V. számú csendőrkerületbeli főbadnagy, pozsonyi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a II. számú csendőrkerületbe: Karánsebesre.

Eibel Árpád, VIII. számú csendőrkerületbeli főbadnagy, nagykárolyi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerületbe: Gyergyószentmiklóstra.

Folónics István, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, gyergyószentmiklósi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VIII. számú csendőrkerületbe: Nagy-Károlyba.

Harsányi Barna, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, hátszegi szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon kerületbe: Segesvárra.

Sólyom Antal, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, segesvári szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon kerületbe: Hátszegre.

Okirattal megilletésztettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr által:

Ilyés János járásörmester, a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában, a közbiztonsági szolgálat terén hosszú időn át kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért.

Hunyadi Mátyás, I. számú csendőrkerületbeli ezimzetes örmester, egy nagyszabású pénzhamisítás tettesainek, kiválóan ügyes és körültekintő eljárásával eszközölt kiderítése és elfogásáért.

Előléptettek:

1908 február hó 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Endrédi József, *Gajzágó János* és *Dávid József* ez. örsvezető, II-od altisztek örsvezetőkké;

az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat befejezése után:

Szabó Sándor, *Végh József* és *Hári József* csendőrök, csendőr ezimzetes örsvezetőkké.

Magyarnak Pécsi — Németnek Bécsi

A szolgálat érdeke

Is megkívánja a pontos órat. Legnagyobb választék a legfontosabb órákról és divatos ékszerekről képes árjegyzékben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.
SCHÖNWALD IMRE. PÉCS. órásmest. és ékszergy.

Várakozási illetékekkel szabadságoltatott:

Baczoni György, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „jelenleg szolgálatképtelen”, 1908 febr. 1-től számitandó egy évre.

Választott lakbelye: Mádéfalva.

Nyugállományba helyezettek:

1908. évi február hó 1-ével:

Kovács Fülöp, IV. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint „népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan.”

Választott lakbelye: Igló.

Névváltoztatás.

Fallenbüchl Vilmos, II. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes vezetéknevét, a m. kir. belügyminister úrnak 1908. évi január hó 16-án kelt 152260/VI. számú engedélye alapján „*Forgács*”-ra változtatta.

Sztána Miklós, VIII. számú csendőrkerületbeli próbacsendőr vezetéknevét, a m. kir. belügyminister urnak 1907. évi december 31-én kelt 126485/VI-a. számú engedélye alapján „*Székely*”-re változtatta.

Mircsik István, VIII. számú csendőrkerületbeli próbacsendőr vezetéknevét a m. kir. belügyminister urnak 1907. évi december hó 31-én kelt 126484/VI-a. számú engedélye alapján „*Magyar*”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Mán Miklós örsvezető, *Bácz Mária*val, 1908 január 19-én, Nagyikindán.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Halka István örsvezető, *Szonleitner Herminnel*, 1908 január 12-én, Mozlán.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Jency János cz. örmester, özv. *Stolczenberger Gyuláné*, szül. *Galanbos Rozáliával*, 1908 január 30-án, Herenden; végül

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Bodendorfer András örsvezető, *Kecskés Mária*val, 1908 január 15-én, Galsán.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtokai állás a beregszászi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények a beregszászi kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 24-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a nagyszombati m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Rubailletmény 60 kor. 3 korona napidij. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908 márczius 10-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a püspökladányi királyi járásbiróságnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 160 kor. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a debreczeni kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 28 ig.

Egy hivatalsszolgai állás a tordai kir. törvényszéknél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 kor. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a tordai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi márcz. 14 ig.

Egy hivatalsszolgai állás a pancsovai adóhivatalnál. Fizetés 600 kor. Lakpénz szabályszerű. Rubailletmény 60 kor. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. márcz. 1-ig.

Egy irtokai állás a kiskunfélegyházai járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a kecskeméti kir. törvényszék elnökéhez 1908 márczius 5-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a szegedi kir. ítélőtáblánál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 200 kor. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szegedi kir. ítélőtábla elnökéhez 1908 márcz. 7-ig.

Egy irtokai állás az aradi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az aradi kir. törvényszék elnökéhez 1908 márcz. 3-ig.

Egy irtokai állás a bártfai kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 360 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az eperjesi kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 24-ig.

Egy irtokai állás a trencsényi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a trencsényi kir. törvényszék elnöki iktató hivatalához 1908. évi február 26-ig.

Egy műszaki szolgai állás a budapesti kir. magyar tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 700 kor. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti tudományegyetem rektori hivatalához a Rector Magnificushoz czimezve 1908. évi márcz. 2-ig.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalmok

Önműködő, forgatható hangszerek.

Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.